

[Mølgaard]

fornuftigt og menneskeligt i situationen, som den foreligger i dag.

Regeringen skal kun høre lovord for, at den lægger denne udfordring frem her i salen fremfor at lade sig binde af gamle politiske vedtagelser, standpunkter, drillerier og chikanerier eller for den sags skyld politiske Genossenschaften, kammeratskaber, med august- eller septemberforligsklubber.

Ansvar for det allerede passerede kan vel deles ud i småportioner til mange forhenværende forsvarsministre, regeringer og folketingsflertal, men opgaven for folketinget i dag er fremtidens løsning på Christianiaspørgsmålet.

Selvtægt er begået, accepteret, og gentagelsestifælde søges undgået, og så lad det blive ved det. Man kan i et retssamfund ikke straffe f.eks. 800 nuværende christianitter for måske halvtreds gerning, da de i 1971 øvede selvtægt, og endnu mindre kan man da straffe dem for en dengang fredelig, nu nok i takt med ansvarsfritagelsen mere bulldozerpolitisk stemt forsvarsministers undladelsesynd. Lad os dog lade være med at tro på kollektive straffemetoders velsignelser eller på gode resultater af at lukke øjnene for nogle kendsgerninger i dagens København.

Vi har i Christiania so oder so, som man siger i EF, som udgangspunkt et beboet område og et for almenheden relativt tilgængeligt rekreativt område med mennesker imellem hinanden på godt og ondt, med vold, kriminalitet, menneskelig nød, sygdom på legeme og sjæl, arbejdsløshedsfølger i mange retninger, men også med positive forsøg på at få skabt en mere menneskeværdig tilværelse for en del, der egentlig ikke ligefrem har været født som naturlige medlemmer af det konservative folkeparti i kraft af arv og miljø.

Dette sidste er snart sagt det eneste eller i hvert fald det væsentligste, der adskiller dette område fra en række andre københavnske områder. De, der vil anwise Vesterbros og Nørrebro herligheder fremfor Christianias, kommer til kort, når de kommer i dokumentationsfasen. Vi har arbejdsløshed, adgangsbegrænsninger til uddannelser og en lang række andre følger heraf at kæmpe med i storstadsområdet.

Samfundet øver rundt om i Odense, Bogen, Gladsaxe og København ambulance-tjeneste i stor, stor udstrækning. Det koster

dyrt med bistandsydelse, huslejhjælp og institutionsanbringelser, og resultaterne er jo alt i alt, nå ja, ambulancehjælpsprægede. Ingen forbløder på landevejene, og det ser jo også pænest ud, at det ikke foregår dér, men reel hjælp eller helbredelse kniber det jo rigtignok noget med på disse dyre institutioner.

Det gør det nok også i stort omfang på Christiania, men det er dog evident, at nogle tabere, som samfundet alternativt nok ville have tilbudt dyre institutionsanbringelser, der reelt blot havde betydet yderligere gok i nødden til dem, har fået mening i tilværelsen under de selvrealisationsmuligheder – som det vist hedder nu om stunder – muligheder for relativ frihed under et relativt meget stort selvansvar, som Christianiamiljøet har budt dem.

Christiania er bestemt ikke den rene idyl, men tro heller ikke, at Ishøj, Vallensbæk, Tårnby, Brøndbyerne, Albertslund eller for den sags skyld Vrå, Sønderballe eller Hellerup eller sågar Gladsaxe er den rene idyl! Tro ikke, at love, regler, aftaler osv. efterleveres til 100 pct. hverken det ene eller det andet sted; tro det hverken nu eller i fortidige borgmestertider! Det er sådan, at adskillige borgere må leve med tilskud fra samfundskasserne. Det er nu engang vilkårene i krisetider som dem, vi oplever i øjeblikket; det er absolut ikke isolerede Christianiafænomener.

Men så er der altså faktisk det isolerede ved Christiania, det, hvorved Christiania adskiller sig, at man faktisk har opnået visse resultater i form af, at tabere har fået nyt livsmod og kraft til at vende tilbage til en mere menneskeværdig tilværelse. Der snedkeres, tømres, smedes, renoveres og passes børn af personer, der har fået chancen på Christiania, men som andetsteds anbragt ville have drevet det videre ad volds- og berigelseskriminalitetens bane eller være tvunget ind i institutionsanbringelsers ofte endeløse skruengang.

Vi ved, at dette forekommer, men næppe nok til at have lært tilstrækkeligt af det og næppe nok til, at vi kan hævde, at der er udførlig dokumentation for, at det har været et vellykket eksperiment som eksperiment betragtet.

Jeg ville ønske, at man i alle samfundsinstanter ville søge, at høste sig al den lærdom, man kan, i Christiania i tide, for reelt kan